

O'zbekiston Respublikasi
Sog'liqni saqlash vazirining
2025 yil "23" iyundagi
180-sonli buyrug'iga
ilova

**BOLALARDA SEPTIK SHOK
NOZOLOGIYASI BO'YICHA TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI**

"KELISHILDI"
Bolalar milliy tibbiyot
markazi direktori
B.Y. Umarov

2025 yil

**BOLALARDA SEPTIK SHOK
NOZOLOGIYASI BO'YICHA TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI**

MILLIY KLINIK STANDART NOZOLOGIYASINING NOMI (KODI), TASHXISLASH VA DAVOLASHGA JALB ETILADIGAN MUTAXASSISLAR NOMI

XKT-10/11 bo'yicha kodlanishi:	Nozologik nomlanishi:	Nozologiya bo'yicha ambulatoriya sharoitida tashxislash uchun jalb etiladigan mutaxassislar		Nozologiya bo'yicha statsionar sharoitda tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar	
		Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar	Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar
R57.2/ MG40.41	Septik shok Sepsis septik shok bilan			Bolalar anesteziologlari va reanimatologlari	1. Shoshilinch xizmat vrachlari, 2. Pediatrlar, 3. Neonatologlar, 4. Umumiy amaliyot vrachlari, 5. Bolalar jarrohlari, 6. Bolalar infeksiionistlari.

BOLALARDA SEPTIK SHOK NOZOLOGIYA BO'YICHA TASHHISLASH, DAVOLASH, REABILITATSIYA VA DISPANSERIZATSIYA TADBIRLARI

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmat nomi	Tibbiy yordam turi va darajasi					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Stasionar yordam				
		O'SHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Asosiy mutaxassis (shifokor) maslahati	Shikoyat va anamnez (kasallik va hayot anamnezini yig'ish)			+	+	+	3-4	
	Obyektiv ko'rik			+	+	+	Har kuni, bemor holati barqaror bo'lguncha..	Har kuni, bemor holati barqaror bo'lguncha.
	Fizikal va klinik tekshiruv			+	+	+	Har kuni, bemor holati barqaror bo'lguncha..	Har kuni, bemor holati barqaror bo'lguncha.
	Respirator qo'llab-quvvatlash			+	+	+	Har kuni, bemor holati barqaror bo'lguncha..	Har kuni, bemor holati barqaror bo'lguncha.
	Nutritiv qo'llab-quvvatlash			+	+	+	Har kuni, bemor holati barqaror bo'lguncha..	Har kuni, bemor holati barqaror bo'lguncha.
	Infeksiya manbasini sanatsiya qilish			+	+	+	Har kuni, bemor holati barqaror bo'lguncha..	Har kuni, bemor holati barqaror bo'lguncha.
	Gemodializ yoki plazmaferez			+	+	+	Ko'rsatma bo'yicha	Ko'rsatma bo'yicha
Mutaxassis (shifokor) maslahati (qo'shimcha)	Shikoyat va anamnez (kasallik va hayot anamnezini yig'ish)			+	+	+	Ko'rsatma bo'yicha	Ko'rsatma bo'yicha
	Obyektiv ko'rik			+	+	+	Ko'rsatma bo'yicha	Ko'rsatma bo'yicha
	Fizikal va klinik tekshiruv			+	+	+	Ko'rsatma bo'yicha	Ko'rsatma bo'yicha

Asosiy laborator tekshiruvlar	Qonning umumiy tahlili		+	+	+	3-4	Ko'rsatma bo'yicha
	Biokimyoviy tahlil		+	+	+	3-4	Ko'rsatma bo'yicha
	Koagulogramma		+	+	+	3-4	Ko'rsatma bo'yicha
	Qon gazlari va kislota-asos holati		+	+	+	3-4	Ko'rsatma bo'yicha
	Bakteriologik tekshiruv (qon, balg'am, peshob, miya suyuqligi ekmasi)		+	+	+	1-2	Ko'rsatma bo'yicha
Qo'shimcha laborator tekshiruvlar	Qondagi laktat		+	+	+	Ko'rsatma bo'yicha	Ko'rsatma bo'yicha
	Serologik, Immunologik, Toksikologik tekshiruvlar		+	+	+	Ko'rsatma bo'yicha	Ko'rsatma bo'yicha
Asosiy instrumental tekshiruvlar	Kardiomonitoring		+	+	+	Har kuni, bemor holati barqaror bo'lguncha..	Har kuni, bemor holati barqaror bo'lguncha.
	Pulsoksimetriya		+	+	+	Har kuni, bemor holati barqaror bo'lguncha..	Har kuni, bemor holati barqaror bo'lguncha.
	Qorin bo'shlig'i va buyraklar UTT		+	+	+	Ko'rsatma bo'yicha	Ko'rsatma bo'yicha
	ExoKG		+	+	+	Ko'rsatma	Ko'rsatma

						bo'yicha	bo'yicha
	Ko'krak qafasi rentgenografiyasi		+	+	+	Ko'rsatma bo'yicha	Ko'rsatma bo'yicha
Qo'shimcha instrumental tekshiruvlar	MRT, MSKT		+	+	+	Ko'rsatma bo'yicha	Ko'rsatma bo'yicha
	EKG		+	+	+	Ko'rsatma bo'yicha	Ko'rsatma bo'yicha

(МЕДИКАМЕНТОЗ ДАВО)

Asosiy davolash tadbirlari		Shoshilinch va tez tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozasi	Bir kurslik dozasi
		Ambulator yordam		Stasionar yordam				
		O'SHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Dorilarning nomi (xalqaro patentlanmagan nomi)	Dorilarning dozasi va qo'llash tartibi							
Infuzion terapiya (fiziologik eritma yoki Ringer, Reamberin eritmaları)	Birinchi soatda 40 ml/kg dan oshmagan hajmda (bir bolyus in'ektsiyasi uchun 5-10 ml/kg).			+	+	+	Dozasi bemorning yoshi va og'irlik darajasiga qarab individual ravishda belgilanadi.	Dozasi bemorning yoshi va og'irlik darajasiga qarab individual ravishda belgilanadi.
Vazoaktiv qo'llab-quvvatlash (adrenalin, noradrenalin)	Adrenalin: 0,05-0,3 mkg/kg/min "sovuq shok"da. Noradrenalin: 0,05-0,1 mkg/kg/min "issiq shok"da.			+	+	+	Ko'rsatma bo'yicha	Ko'rsatma bo'yicha
Antibakterial terapiya	Emperik keng spektrli antibiotikoterapiyani zudlik bilan boshlash. Tsefalosporin 3 avlod +			+	+	+	Dozasi bemorning yoshi va og'irlik darajasiga qarab individual ravishda belgilanadi.	Dozasi bemorning yoshi va og'irlik darajasiga qarab individual

	Karbapenemlar/glikopept idlar. Multirezistent Gr (-) qo'zg'atuvchida: - Polimiksin B: 15 000 – 25 000 YE/kg/sutka, 2–4 mahal. - Fosfomitsin: 100–300 mg/kg/sutka, 3–4 mahal. - Kolistin: 50 000–75 000 ME/kg/sutka, 2–3 mahal. MRSAda: - Linezolid: 10 mg/kg har 12 soatda.							ravishda belgilanadi.
Respirator qo'llab-quvvatlash	Sedasiyaning va analgeziyaning preparati sifatida ketamin va fentanil tanlanadi. Fentanil dozasi: 1-2 mkg/kg 60 soniya ichida.			+	+	+	Ko'rsatma bo'yicha	Ko'rsatma bo'yicha
Kortikosteroidlar:	Gidrokortizon: 1-2 mg/kg/sutka bolyus yoki doimiy infuziya sifatida.			+	+	+	Ko'rsatma bo'yicha	Ko'rsatma bo'yicha
Eslatma: Doza bemorning yoshi va kasallikning og'irlik darajasiga qarab individual ravishda tanlanadi..								

Davolash tadbirlari (qo'shimcha medikamentoz davo)		Shoshilinch va tez tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozasi	Bir kurslik dozasi
		Ambulator yordam		Stasionar yordam				
		O'SHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Dorilarning nomi (xalqaro)	Dorilarning dozasi va qo'llash tartibi							

patentlanmagan nomi)								
Immunomodullovchi terapiya	Vena ichiga immunoglobulinlar (IVIG) - 0,4–1 g/kg massa uchun bir sutkada.			+	+	+	Ko'rsatma bo'yicha	Ko'rsatma bo'yicha
Zamburug'larga qarshi terapiya	Flukonazol - 6-12 mg/kg kundalik dozada.			+	+	+	Ko'rsatma bo'yicha	Ko'rsatma bo'yicha
Qon va uning komponentlarini transfuziya qilish	☐ Eritrotsitar massa (Gemoglobin darajasi < 7 g/dl bo'lganda (barqaror holatda) yoki < 10 g/dl bo'lganda (septik shokda)): Dozasi: 10-15 ml/kg massa uchun. ☐ Yangi muzlatilgan plazma (Koagulopatiya, qon ivishi omillari yetishmovchiligi, DVS-sindrom): Dozasi: 10–20 ml/kg massa uchun. ☐ Albumin (5% yoki 20% eritmasi) (Gipoproteinemiya, gipoalbuminemiya, septik shokdagi kolloid bosimni to'g'rilash): Dozasi: 0,5–1 g/kg massa uchun (yoki 10–20 ml/kg 5% eritma).			+	+	+	Ko'rsatma bo'yicha	Ko'rsatma bo'yicha

Eslatma: Doza bemorning yoshi va kasallikning og'irlik darajasiga qarab individual ravishda tanlanadi.